

Styresak

Dato dok.: 18.10.2022
Møtedato: 26.10.2022
Vår ref.: 21/14986-16

Administrerende direktør

Postadresse: 1478 LØRENSKOG

Telefon: +47 67 96 00 00

Sak 80/22 Forslag til investeringsbudsjett 2023

På bakgrunn av innmeldte investeringsbehov fra divisjoner og klinikker legges det i denne saken frem forslag til prioritering av investeringer for 2023 innenfor en økonomisk ramme på 368,1 mill. kroner. Forslaget fra investeringsutvalget har fått tilslutning fra sykehusledelsen, og vil også bli behandlet i foretakets arbeidsmiljøutvalg.

Resultatutviklingen etter sommeren har vært negativ, samtidig som det har vært en betydelig prisvekst innenfor bygg- og anleggsnæringen. Dette medfører at investeringsevnen til foretaket er svekket for kommende år sammenlignet med forventningene som ble antydnet i økonomisk langtidsplan.

Investeringsutvalget har gått igjennom innmeldte investeringsbehov fra alle divisjoner, klinikker og øvrige enheter, og foreslår i første rekke å prioritere behovet for å vedlikeholde eksisterende anleggsportefølje. Det innebærer at ca. 90 % av investeringsbudsjettet foreslås benyttet til nevnte formål, hvor utskiftninger og oppgraderinger utgjør 157 mill. kroner og nye behov utgjør ca. 17 mill. kroner. I tillegg foreslås det å anvende 153 mill. kroner på de store byggeprosjektene og 41 mill. kroner på å ferdigstille kapasitetsutvidelsene i henhold til strategisk arealplan.

Administrerende direktørs innstilling til vedtak:

1. Forslag til prioriterte investeringsprosjekter for 2023 vedtas innenfor en økonomisk ramme på 368,1 mill. kroner.
2. Administrerende direktør gis fullmakt til å godkjenne iverksettelse av prioriterte investeringer i forhold til foretakets løpende likviditetssituasjon.
3. Investeringsrammen for 2023 tar utgangspunkt i et underskudd i 2022 på 12 mill. kroner. Skulle foretaket oppnå et bedre resultat i 2022 føres dette tilbake til sparing for fremtidige store byggeprosjekter og til å styrke potten til breakdown.

Innhold

1.	Bakgrunn for saken.....	3
2.	Prosess og involvering	3
3.	Re-anskaffelsesbehovet i årene fremover	3
4.	Finansieringsevne historisk	4
5.	Finansieringsevne 2023	5
6.	Forslag til omdisponering av tidligere vedtatte investeringsprosjekter	7
7.	Forslag til prioriteringer 2023.....	8
7.1.	<i>Store byggeprosjekter</i>	8
7.2.	<i>Forslag til prioriteringer innen eiendomsutvikling</i>	9
7.3.	<i>Forslag til prioriteringer av bygningsmassen, tekniske anlegg og inventar/utstyr</i>	10
7.4.	<i>Forslag til prioriteringer innen MTU</i>	12
7.5.	<i>Forslag til prioriteringer innen Forskning</i>	18
7.6.	<i>Forslag til prioriteringer innen IKT</i>	19
7.7.	<i>Generell pott til Break-down</i>	21
7.8.	<i>Oppsummering av foreslåtte prioriteringer</i>	21

1. Bakgrunn for saken

Ledergruppen vedtok i sak 39-2011 å etablere et investeringsutvalg med mandat om å utarbeide et forslag til en flerårig helhetlig investeringsplan som rulleres årlig, og som samsvarer med foretakets 4-årig økonomisk langtidsplan.

På bakgrunn av mandatet og innmeldte investeringsbehov fra divisjonene legger investeringsutvalget i denne saken frem forslag til prioritering av investeringer for 2023 innenfor en økonomisk ramme på 368,1 mill. kroner.

Utvalget vil minne om at det er en sterk sammenheng mellom foretakets driftsresultat og investeringsnivået. Investeringer skal i prinsippet ikke igangsettes før det er etablert en høy grad av sikkerhet for driftsresultatet. I investeringsrammen er det tatt høyde for et driftsunderskudd på 12 mill. kroner i 2022.

2. Prosess og involvering

I løpet av våren og sommeren 2022 har alle divisjoner/klinikker og stabsenheter meldt inn investeringsbehov for neste år til Divisjon Facilities Management (DFM), Divisjon for Diagnostikk og Teknologi (DDT) og Divisjon Forskning og Innovasjon (FID). DFM, DDT og FID har deretter utarbeidet et forslag til prioritering som er gjennomgått i Investeringsutvalget i løpet av september og oktober. Investeringsutvalget legger nå frem et forslag til investeringsbudsjett for 2023 til Sykehusledelsen.

Investeringsutvalget har en bred sammensetning med representanter fra alle divisjoner, samt representanter fra tillitsvalgte og verneombud.

3. Re-anskaffelsesbehovet i årene fremover

Det gjennomføres årlige kartlegginger av behovet for investeringer som en del av økonomisk langtidsplan og årlige budsjettprosesser. Innspill fra divisjoner og klinikker som vurderes av fagmiljøene hos DFM og DDT viser betydelige re-anskaffelsesbehov. I tillegg er det behov for investeringer som understøtter videre utvikling av øvrige infrastruktur, blant annet investeringsbehov knyttet til forskningsinfrastruktur.

Det arbeides godt i DFM og DDT med re-anskaffelsesplaner innenfor alle respektive områder. Helse Sør-Øst RHF har spesifikt for bygningsmassen etablert en retningsgivende norm på minimum 350 kroner per kvadratmeter for ordinært vedlikehold hvert år. For Ahus med ca. 240.000 kvm bygningsmasse antyder normen et ordinært vedlikehold på ca. 85 millioner kroner årlig. I tillegg er det over flere år opparbeidet et vedlikeholdsetterslep som økte betydelig i forbindelse med overtagelsen av Kongsvinger Sykehus. Eiendomsforvaltning har utarbeidet tilstandsbaserte vedlikeholdsplaner for bygg med tilstandsgrad 3 (TG3) og bygg med tilstandsgrad 2 (TG2) for å lukke etterslepet, dette er samlet beregnet til ca. 700 millioner kroner. Over de årlige investeringsbudsjettene, sammen med midler over driftsbudsjettet til løpende vedlikehold, er målsettingen å oppnå en gjennomsnittlig tilstandsgrad på 1,2 innen utgangen av 2030.

For medisinsk teknisk utstyr (MTU) bør Ahus ha et årlig investeringsnivå på 100-150 millioner kroner årlig for å opprettholde gjennomsnittsalderen på utstyrsparken som ved utgangen av 2021 er 8,1 år (verdivektet). DDT har oppdatert utskiftingsplanen for større utstyrsgupper (MTU) som viser et utskiftingsbehov på ca. 135 millioner kroner årlig, hvorav 55 millioner kroner årlig til bildediagnostisk utstyr.

De fleste MTU som har passert 10 års alder betraktes som klinisk utrangert. Ahus har blant annet MTU til en verdi på ca. 200 millioner kroner som ble anskaffet i 2008 ved innflytting til nytt sykehus

hvor tilstanden vurderes som kritisk med tanke på teknologisk utvikling og teknisk tilstand. For neste år er det forsøkt å prioritere utstyr som er driftskritisk og utstyr som er varslet som «end of life».

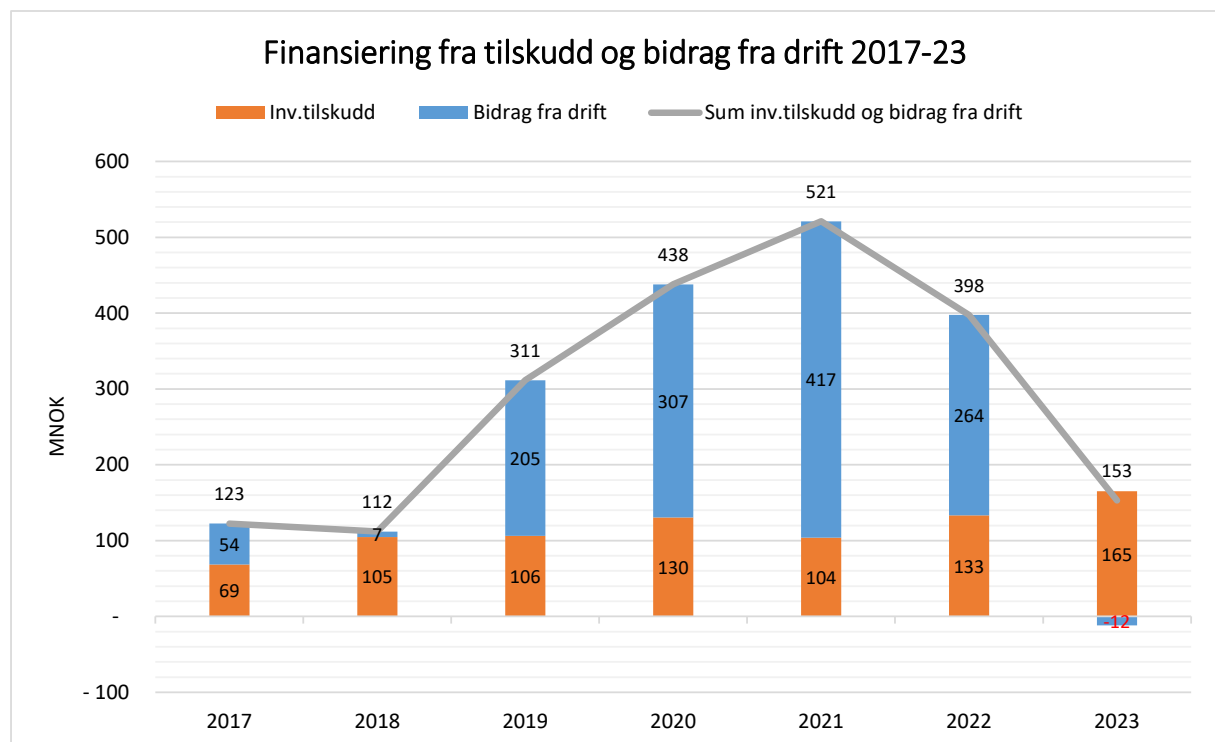
For å i økende grad kunne ta i bruk teknologiske løsninger, bør investeringsnivået IKT-området styrkes de kommende årene. Noen av de større områdene som vil kreve lokale midler er overgang fra Dips classic til Dips arena, digitale innbyggertjenester/ digital hjemmeoppfølging og helselogistikk.

I forslaget til investeringsbudsjettet for 2023 legges det opp til å prioritere behovet for å vedlikeholde eksisterende anleggsportefølje. Det innebærer at ca. 90 % av investeringsbudsjettet foreslås benyttet til nevnte formål, hvor utskiftninger og oppgraderinger utgjør 157 millioner kroner og nye behov på ca. 17 millioner kroner. I tillegg foreslås det å anvende 153 millioner kroner på de store byggeprosjektene og 41 millioner kroner på kapasitetsutvidelser iht. Strategisk arealplan.

4. Finansieringsevne historisk

Resultatutviklingen etter sommeren har vært negativ, samtidig som det har vært en betydelig prisvekst innenfor byggebransjen som ikke vil bli kompensert i inntektsrammene. Dette medfører at investeringsevnen til foretaket er svekket for kommende år sammenlignet med forventningene i økonomisk langtidsplan.

Finansieringen av foretakets investeringer kommer i hovedsak fra løpende drift (bidrag fra årlige driftsresultater) og årlig likviditetstilførsel fra Helse Sør-Øst. I perioden 2018-21 har årlige overskudd fra driften medført en markant økende investeringsevne for foretaket. Så langt i år viser resultatutviklingen et sannsynlig underskudd noe som vil påvirke investeringsevnen negativt i 2023 som vist i diagrammet under.

5. Finansieringsevne 2023

Tilgjengelig finansiering neste år vil være investeringslikviditet fra Helse Sør-Øst og opptak av lån knyttet til PHN-prosjektet. I tillegg foreslås det å anvende inntekter fra realisert salg i 2022.

Investeringslikviditeten fra Helse Sør-Øst er estimert til 164,9 mill. kroner for 2023, hvorav 29,6 millioner kroner er knyttet til økt vedlikehold av bygningsmassen. Investeringslikviditeten er prisjustert i henhold til forslaget til statsbudsjett for 2023 (forventet prisvekst på 3 %).

PHN-prosjektet er i forprosjektfasen og er tildelt lånefinansiering i statsbudsjettet for 2022 med 35 millioner kroner. I statsbudsjettet for 2023 er det foreslått å gi tilsagn på ytterligere 161 millioner kroner i lån til prosjektet. For neste år har PHN-prosjektet estimert et kostnadspådrag på 156,1 millioner kroner hvor Ahus planlegger å finansiere 70 % av kostnadene med lån og 30 % med oppspart egenkapital. Foretaket har gjennom de siste årene opparbeidet egenkapital gjennom sparing (305 MNOK) og salg (200 MNOK) for å delfinansiere fremtidige store byggeprosjekter (PHN og KSB). I tråd med denne intensjonen foreslås det å anvende 46,8 millioner kroner av opparbeidet egenkapital til PHN-prosjektet (30 %) for å finansiere forventet investeringspådrag i 2023. Sammen med et låneopptak på 109,3 millioner vil prosjektet være finansiert for neste år. Finansierings-sammensetningen er i tråd med etablert praksis for regionale byggeprosjekter.

KSB-prosjektet er i steg 1 av konseptfasen for planlegging av nytt kreft- og somatikkbygg og har kalkulert et finansieringsbehov på 25 millioner kroner for hele konseptfasen (2022-24). Så langt er prosjektet finansiert med 20 millioner kroner i investeringsbudsjettet i 2022. Finansieringsbehovet for konseptfasen er gjennomgått på nytt og foreslås redusert med 3,2 millioner kroner i 2023, slik at samlet finansiering for 2022 og 2023 blir på 16,8 millioner kroner.

Det foreslås videre å anvende 22 millioner kroner fra salg av tomt i Vestveien 15 i Ski i Nordre Follo kommune som ble realisert i månedsskifte januar/februar i år til å finansiere investeringer i 2023.

Det er forventet at foretaket vil pådra seg et underskudd på 12 millioner kroner i 2022 som reduserer likviditetstilførselen til investeringer neste år.

Avslutningsvis er det foretatt en gjennomgang av vedtatte investeringsprosjekter fra tidligere år for å vurdere muligheten for å omdisponere finansieringen til mer driftskritiske behov i 2023. Dette gjelder igangsatte/ferdige investeringsprosjekter som har hatt lavere kostnader enn budsjettet og prosjekter som ikke er startet og som kan utsettes til senere år. Gjennomgangen viser at det er frigjort 13,4 millioner kroner fra igangsatte/ferdige investeringsprosjekter. I tillegg er det vurdert som mulig å utsette investeringsprosjekter tilsvarende 23,1 millioner kroner som i hovedsak skyldes behov for re-kalkulering og nærmere detaljplanlegging, herunder 5 millioner kroner til en tredje PCI-lab. Det foreslås å anvende 13,4 millioner kroner i besparelser og omdisponere 23,2 millioner kroner ved å utsette tidligere vedtatte investeringsprosjekter for å anvende dette til mer driftskritiske behov i 2023.

Basert på etablert praksis i foretaket er det ikke lagt opp til å benytte finansiell leasing i 2023.

Samlet foreslås det å legge opp til en finansieringsevne på 368,1 millioner kroner, hvorav 152,9 millioner kroner anvendes til de store byggeprosjektene (PHN og KSB) og 215,2 millioner kroner til øvrige investeringsbehov, hvorav 36,5 millioner omdisponeres fra tidligere år som oppsummert i tabellen under.

Finansieringsevne	Fin 2023
Inv.likviditet	135,7
Inv.likviditet - vedlikehold bygg	29,8
Lån PHN-prosjekt	109,3
Over-/underskudd inneværende år	-12,0
Salg	22,0
Anvendelse av oppspart likviditet:	46,8
- til PHN-prosjektet (30%)	46,8
- til annet	0,0
Sum	331,6
Omdisponering fra tidligere år	36,5
Sum inkl. omdisponering	368,1

Skulle foretaket oppnå et bedre resultat i 2022 anbefaler investeringsutvalget at dette føres tilbake til sparing for fremtidige store byggeprosjekter og til å styrke potten til break-down. Ved høyere underskudd må enten investeringsbudsjettet reduseres, eller det må brukes noe mer av oppstart egenkapital for å opprettholde investeringsnivået.

Avslutningsvis er det å bemerke at Ahus mottar egne tilskudd fra HOD/HSØ for etablering av laboratorier for tarmscreening og tilbud om tidlig ultralyd for gravide. Ahus har mottatt 16,4 millioner kroner knyttet til tarmscreening og 10,7 millioner kroner til tidlig ultralyd. Dette er prosjekter som pågår og finansieres av øremerkede tilskudd.

6. Forslag til omdisponering av tidligere vedtatte investeringsprosjekter

I tabellen under fremkommer prosjektene som foreslås omdisponert til anvendelse i investeringsbudsjettet for 2023.

Prosjektnavn	Årsak	Omr	Vedtatt år	MNOK
☐ BD 2020 - IKT Kliniske utdanningsvideoer	☐ Utsettes	☐ IKT	2020	2,0
☐ BD 2020 - MTU D-box (opplæring)	☐ Utsettes	☐ MTU	2022	0,2
☐ BD 2021 - EFU PCI lab dører	☐ Frigjort	☐ EFU	2021	0,4
☐ BD 2022 - EFU Kontorplasser for avdelingsledere i DDT	☐ Utsettes	☐ EFU	2022	0,3
☐ BD 2022 - EFU NN - Vannlekkasje Forsikringssak	☐ Frigjort	☐ EFU	2022	2,0
☐ BYGG Desinfeksjonsrobot BQ-50 med tilbehør	☐ Utsettes	☐ Bygg/anlegg/inventar	2021	0,4
☐ EFU - SHL20 DKS personvern	☐ Frigjort	☐ EFU	2021	0,1
☐ EFU - SHL20 Kjølring intensivavdeling	☐ Frigjort	☐ EFU	2021	0,8
☐ EFU - Tilpassing arealer Ahus Gardermoen	☐ Frigjort	☐ EFU	2021	1,0
☐ EFU PET plassbygd	☐ Frigjort	☐ EFU	2019	1,0
☐ EFU Samling av akutte tjenester TSB L - NBH	☐ Frigjort	☐ EFU	2020	0,1
☐ EFU Utvidelse av Prøvetakingsenheten i Glassgata	☐ Frigjort	☐ EFU	2020	0,8
☐ Elvestad Fryserom	☐ Utsettes	☐ EFU	2022	0,2
☐ Felles akuttmottak KK	☐ Frigjort	☐ EFU	2022	0,7
☐ IKT - INV22 Kith xlm - myndighetspølegg 2022	☐ Frigjort	☐ IKT	2022	0,3
☐ IKT - INV22 Programvare - Nicolet One	☐ Frigjort	☐ IKT	2022	0,3
☐ IKT - SHL21 Oppgradere telefoniløsning (STIM)	☐ Utsettes	☐ IKT	2022	1,5
☐ IKT Mobile arbeidsplasser 2 stk	☐ Frigjort	☐ IKT	2021	0,1
☐ Innglassing eksepsisjon MD-5401	☐ Utsettes	☐ EFU	2022	0,5
☐ KOS Ny fødestue 2	☐ Utsettes	☐ EFU	2022	0,5
☐ Lading el - varebiler	☐ Utsettes	☐ Bygg/anlegg/inventar	2022	0,3
☐ Legge inn vann til Snekkerbrakka, bruk til kontor	☐ Frigjort	☐ EFU	2022	0,1
☐ Lyspunktet - nytt møttorg	☐ Utsettes	☐ EFU	2020	2,5
☐ MTU - INV22 Cone beam volum CT	☐ Frigjort	☐ MTU	2021	0,5
☐ MTU Håndholdt Ekkokardiografiapparat L - Hjerne	☐ Utsettes	☐ MTU	2020	0,4
☐ MTU Utskiftning av resterende SIPAP	☐ Frigjort	☐ MTU	2020	0,8
☐ NBH Friluftssykehuset, forprosjekt	☐ Utsettes	☐ EFU	2022	1,0
☐ NBH Ombygging rom for øke Sammedagsenheten	☐ Utsettes	☐ EFU	2022	0,3
☐ NBH Utvidelse Sterilentral med rolade	☐ Utsettes	☐ EFU	2022	2,0
☐ Ny arbeidsstasjon BUK-BS03, Tun C	☐ Utsettes	☐ EFU	2022	0,4
☐ Nye AGV vogner	☐ Utsettes	☐ Bygg/anlegg/inventar	2022	1,0
☐ Nye dører til Seksjon Rus og Avhengighet (ARA) NBH	☐ Utsettes	☐ EFU	2022	0,2
☐ Operasjonsstue, ombygging av øvingstuen. Må skaffe nytt lager= følge konsekvens.	☐ Utsettes	☐ EFU	2020	2,5
☐ Utskifting av 3 Kombidampere-ovner	☐ Frigjort	☐ Bygg/anlegg/inventar	2022	0,2
☐ NBH Ny PCI-lab rolade	☐ Utsettes	☐ EFU	2022	1,0
☐ Utstyr ny PCI lab (nr. 3)	☐ Utsettes	☐ MTU	2021	4,0
☐ Åsenveien DPH, tilpasninger, økt kapasitet leid areal	☐ Frigjort	☐ EFU	2022	0,7
☐ UK, erstatte brakker MOT	☐ Utsettes	☐ EFU	2022	2,0
☐ IKT - SHL21 IKT til nye lokaler BUP Follo	☐ Frigjort	☐ IKT	2022	0,2
☐ MTU Hev og senk (CPAP)-senger nyfødtintensiv	☐ Frigjort	☐ MTU	2021	0,2
☐ KSB-prosjektet	☐ Frigjort	☐ EFU	2022	3,2
Totalsum				36,5

7. Forslag til prioriteringer 2023

Investeringsutvalget har i første rekke prioritert behovet for å vedlikeholde eksisterende anleggsportefølje i forslaget til investeringsbudsjett for 2023. I tillegg foreslås det å ferdigstille pågående prosjekter knyttet til arealkapasiteten i tråd med Strategisk arealplan.

Innenfor tilgjengelig investeringsramme har investeringsutvalget lagt til grunn følgende prioriteringsrekkefølge:

- Tiltak i utviklingsplanen som er besluttet av SHL
- Investeringsbehov som er særdeles driftskritiske
- Investeringsbehov som er meldt inn som forutsetning for å få gjennomført driftstiltak
- Forhold som ikke er i tråd med lov- eller forskriftskrav eller pålegg fra tilsynsmyndigheter, HMS-tiltak etc.
- En generell pott til dekning av løpende havarier (break-down).

Investeringsrammene for 2023 er betydelig redusert sammenlignet med de 4 siste årene og arbeidet med prioriteringene har vært krevende. Finansieringsevnen neste år gir ikke rom for å øke vedlikeholdet av bygningsmassen i takt med de tilstandsbaserte vedlikeholdsplanene. Profilen på prioriteringene er i hovedsak å finansiere driftskritiske investeringer samt å slutføre de påbegynte kapasitetsutvidelsene iht. Strategisk arealplan.

Investeringsutvalget foreslår å prioritere investeringsbehov i 2023 som omtalt under.

7.1. Store byggeprosjekter

For gjennomføring av konseptfasen for nytt kreft- og somatikkbygg (KSB) er det allerede vedtatt en investeringsramme på 21 millioner kroner i investeringsbudsjettene for 2021 og 2022. Finansieringsbehovet for konseptfasen er gjennomgått på nytt og foreslås redusert med 3,2 millioner kroner i 2023, slik at samlet finansiering for 2022 og 2023 blir på 17,8 millioner kroner. Pr. 30.september 2022 er det påløpt 4,4 millioner kroner hittil i prosjektet.

PHN-prosjektet er i forprosjektfasen og er tildelt lånefinansiering i statsbudsjettet for 2022 med 35 millioner kroner og ytterligere 161 millioner kroner i forslaget til statsbudsjett for 2023. Pr 30.september 2022 er det påløpt 23,3 millioner kroner hittil i prosjektet og det estimeres et pådrag på 55 millioner kroner ved utgangen av 2022. Prosjektet har estimert et kostnadspådrag på 156,1 millioner kroner i 2023 som finansieres med 70 % låneopptak og 30 % anvendelse av egenkapital. Samlet vil prosjektet være finansiert med 211,1 millioner kroner frem til og med 2023, hvorav 144,3 millioner kroner er låneopptak.

Arbeidet med nytt administrasjonsbygg (Fellesbygg Ahus) pågår og har i investeringsbudsjettet for 2022 blitt tildelt 4 millioner kroner. Det vil arbeides videre med ulike alternative løsninger fremover og prosjektet vil ikke ha behov for ytterligere finansiering i 2023.

For neste år foreslås det å tilføre 152,9 millioner kroner til de store byggeprosjektene, hvorav 109,3 millioner kroner finansieres med lån.

Kat1	Omr1	Investering/Prosjektnavn	Just_beløp
☒ Kapasitet	☒ Regionale prosjekter (PHN/KSB)	PHN-prosjektet	156 124
		KSB-prosjektet	-3 204
Totalsum			152 920

7.2. Forslag til prioriteringer innen eiendomsutvikling

Det er innmeldt 94 investeringsbehov knyttet til utviklingsprosjekter fra så godt som alle divisjoner/klinikker, hvor 48 har lokasjon Nordbyhagen (NBH), 25 på lokasjon Kongsvinger (KOS) og 21 på øvrige utelokasjoner. Dette er tilnærmet samme antall innmeldinger som for 2022.

Det er stor etterspørsel etter mer areal til poliklinikker, kontorer, laboratorievirksomhet m.m. Videre er det kommet 21 innmeldinger som utgjør behov for investeringer i leide arealer, både for psykiatri og somatikk (Gardermoen). Det er kun de høyest prioriterte behovene som er kostnadsberegnet til 77,7 millioner kroner. For om mulig å imøtekomme noe av etterspørselen etter areal har DFM startet et arbeid for å kartlegge dagens bruksgrad som utgangspunkt for å foreslå mulige tiltak som kan øke bruksgraden. Representanter fra alle divisjoner/klinikker, tillitsvalgte og vernetjenester deltar i arbeidet. Behovet for tilpasning av dagens arealer og ytterligere utvidelser vil innarbeides i kommende rullering av Strategisk arealplan (v3.0) og ny arealplan for KOS. Dette utredningsarbeidet pågår.

Strategisk arealplan (SAP)

Foreslåtte prioriteringer for 2023 er i hovedsak begrenset til å ferdigstille påbegynte og vedtatte arealutvidelser i Strategisk arealplan. Det er i liten grad finansiering til å imøtekomme de høyest prioriterte behovene som er meldt inn i løpet av 2023. Det foreslås å anvende 40,1 millioner kroner i 2023 til nødstrømsforsyning i Nye Nord og ombygginger i hovedbygget for å utnytte frigjort kapasitet etter flyttingen av onkologi og hematologi til Nye Nord.

Ahus leier arealer i Åsenveien 3, Nordre Follo kommune. Etter at BUP flyttet fra Åsenveien 3 høsten 2022 og inn i Idrettsveien 20 i Ski er det behov for å bestykke en etasje i Åsenveien 3 med nye møbler. Innenfor investeringsrammen til Strategisk arealplan foreslås det anvende 1,5 millioner kroner til møbler, skilting, IKT-infrastruktur og flyttekostnader i 2023. Investeringsutvalget oppfordrer til å vurdere gjenbruk av møbler og utstyr i så stor utstrekning det er mulig.

Forslag til prioritering av øvrige prosjekter

Basert på innmeldte prioriteringer fra divisjoner og klinikker innen HMS, anlegg og ombygging, samt vurdering av kritikalitet og gjennomførbarhet foreslås det å prioritere nye el-uttak for overvåkningsskop for nyfødt og tilpasning av arealer ved utskifting av 2 mammografiapparater på Ski og Lillestrøm. Dette er kostnadsberegnet til 2,1 millioner kroner som vil finansiere alle byggtekniske kostnader i forbindelse med etablering av nevnte prioriteringer.

Ombygning av areal i parkeringshuset til biobankfrysere

Forskningen på Ahus har økt betydelig de siste 5-10 årene, og biobank kapasiteten har ikke vært økt i takt med dette. Derfor står Ahus ovenfor en stor utfordring nå med at det ikke er mulig å kjøpe nye frysere fordi det mangler egnet areal. For 2023 er det kun søkt om prosjektering og ombygning av areal til biobank, ikke til ultrafrysere eller temperaturovervåkning. Dette er tenkt som et trinn 2, som en del av arbeidet i delplan for forskning, innsatsområde 5 «Forbedre oversikt og bruk av biomateriale» som også inkluderer infrastruktur. Det skal nedsettes en arbeidsgruppe i 2023, som skal jobbe med dette. Divisjonene/klinikkene blir invitert til å foreslå deltakere til arbeidsgruppen. Gruppens innspill blir viktig inn mot investeringsbehov som meldes for 2024 (eksempelvis elektronisk overvåkning og frysere). Det er igangsatt et samarbeid med avdeling for Eiendomsforvaltning- og utvikling areal, om et lokale i parkeringshuset. Det vil bety en rimelig nærhet til forskningsmiljøene og sikre kapasitet for oppbevaring av forskningsprøver i noen år fremover. Det anbefales at det prioriteres 1,4 millioner kroner til ombygning av arealer tilpasset biobankfasiliteter for 2023.

Innenfor eiendomsutvikling foreslås det å avsette 43,6 millioner kroner neste år slik det er oppsummert i tabellen under.

Omr1	Investering/Prosjektnavn	Aksjeeiere	Just_beløp
☐ Arealplan	☐ SAP Nødstrømsforsyning Nye Nord/redundant strøm	Eiend.utv.	10 500
	☐ SAP Rokader - diverse endringer i Hovedbygget, Rest etter Delrokade 3	Eiend.utv.	2 094
	☐ SAP 2C - endret løsning 3 rom S101 - ombygging til plastikk, ØNH og nevrofysio i S101	Eiend.utv.	4 000
	☐ SAP 2C - endret løsning Lungepol B102 - Ny B102 (pågår, ikke aktivert som eget pnr)	Eiend.utv.	20 911
	☐ Åsenveien	Eiend.utv.	1 500
	☐ Kjøkken/fryserom EEU0	Eiend.utv.	1 100
Arealplan Totalt			40 105
☐ Nye el-uttak	☐ Nye el-uttak til overvåkningsskop	Eiend.utv.	1 500
Nye el-uttak Totalt			1 500
☐ Brystdiagnostikk	☐ Brystdiagnostikk: Utskifting av Mam1 NBH	Eiend.utv.	300
	☐ Brystdiagnostikk: Utskifting av screeningslab Ski	Eiend.utv.	300
Brystdiagnostikk Totalt			600
☐ Arealer biobank	☐ Biobank areal i parkeringshuset	FID	1 400
Arealer biobank Totalt			1 400
Totalsum			43 605

Møbler og utstyr til leide arealer i NKS

I desember 2023 overtar Ahus leide arealer i nytt bygg som er eid av Norske Kvinners Sanitetsforening på Nordbyhagen. Arealene på ca. 4000 kvm må bestykkes med møbler, utstyr og IKT-infrastruktur. Foreløpig er kostnadene beregnet til 16 millioner kroner som det ikke er funnet rom for i forslaget til investeringsbudsjett for 2023. De anbefales derfor at kostnadene finansieres i investeringsbudsjettet for 2024. Investeringsutvalget oppfordrer til å vurdere gjenbruk av møbler og utstyr i så stor utstrekning det er mulig for å redusere investeringsbehovet i 2024.

7.3. Forslag til prioriteringer av bygningsmassen, tekniske anlegg og inventar/utstyr

Ahus har etablert tilstandsbasert vedlikeholdsplan for bygg med tilstandsgrad 3 (TG3) og tilstandsgrad 2 (TG2) for å lukke etterslepet beregnet til ca. 700 millioner kroner (2022-kroner). I økonomisk langtidsplan ble det foreslått et investeringsnivå på 85 millioner kroner over 8 år for gradvis å lukke etterslepet. Med en lavere investeringsevne i 2023 er det ikke mulig å finansiere dette nivået, og tempoet må derfor vurderes årlig som følge av tilgjengelig finansieringsevne. Målsettingen er å oppnå en gjennomsnittlig tilstandsgrad på 1,2 innen utgangen av 2030, men det krever høyere investeringsevne i årene fremover.

I tillegg har Helse Sør-Øst RHF spesifikt for bygningsmassen etablert en retningsgivende norm på minimum 350 kroner per kvadratmeter for verdibevarende vedlikehold hvert år. For Ahus med ca. 240.000 kvm bygningsmasse antyder normen et ordinært vedlikehold på 84 millioner kroner årlig.

Forslaget til prioriteringer kan kategoriseres som følger:

1. Etablerte prosjekter som ikke har fullfinansiering grunnet prisøkninger
2. Bygg med spesielt dårlig utvikling innen innneklima og VVS (HMS)
3. Påbegynne utbedring av bygningsdeler med tilstandsgrad 3, samt utskifting av gammelt og slitt utstyr.

For neste år foreslås det å prioritere vedlikeholdsprosjekter med tilstandsgrad 3 (TG3) tilsvarende 39 millioner kroner som i hovedsak er knyttet til utbedringer av høyblokken på Kongsvinger og 1 million kroner til utskifting av senger og bårer.

Fullfinansiering av tidligere vedtatte prosjekter

Heisene på Kongsvinger har fått en helt annen kostnad enn først antatt siden 2019 grunnet endring i krav og prisutvikling. Dette er en sak som er veldig viktig for driften av sykehuset og det foreslås å anvende ytterligere 8,2 millioner kroner i 2023. Totalt er det avsatt 16,4 millioner kroner for å skifte ut alle 4 heisene på Kongsvinger.

Rullegaten er en svært viktig utskifting for driften av vaskeriet på Nordbyhagen og det foreslås å anvende 3 millioner kroner i 2023.

Bytte av paneler for styring av operasjonsstuene på Nordbyhagen ble startet i 2019. Dette er viktig beredskapsmessig for å drifte stuene ved nettverksutfall. Det er behov for å fortsette utskiftingen da flere eksisterende paneler/styringer skranter og det foreslås å anvende 1,7 millioner kroner i 2023.

Bygg med spesielt dårlig utvikling innen inneklimate og VVS

Høyblokka på Kongsvinger er ett av flere bygg som kom spesielt svakt ut på inneklimate og VVS i tilstandsvurderingene som ble utført i 2020. Dette omfatter behov for rørfornyinger, utskifting av ventilasjon, nytt tak, redundant trykkluft, RO-anlegg til sterilforsyningen og oppgradering av gruppe 1 og 2 rom. Samlet er dette kostnadsberegnet til 75-80 millioner kroner, men det er ikke funnet rom for å gjennomføre alle behovene i 2023. Det foreslås derfor å anvende 10 millioner kroner å starte utbedringen av Høyblokken på Kongsvinger.

Nye Nord på Nordbyhagen har samme utfordringen som høyblokken på Kongsvinger med mange TG3 saker innen VVS/inneklimate. I 2022 anvendes 9 millioner kroner på ny kjøling og nye radiatorer og utskifting av rør. Arbeidet må fortsette i 2023 med videre utskifting av radiatorer og rør og det foreslås å avsette 2 millioner kroner til formålet.

Påbegynne utbedring av bygningsdeler med tilstandsgrad 3 samt slitt utstyr

Styringen av nødstrømsgeneratorene på Nordbyhagen er i dårlig forfatning, og trenger utskifting av beredskapshensyn. Videre er det behov for utskifting av servere for sentral driftskontroll som gjelder sentral overvåkning og styring av driftskritiske anlegg. Dette er viktig for sentral kontroll på varme, kjøling, ventilasjon, temperatur og strømforsyning, samt styring av operasjonsstuene. Det foreslås å anvende 11 millioner kroner for utskifting av servere for sentral driftskontroll og ny nødstrøms-automatikk i 2023.

Videre er det behov for utskifting av dører, armaturer, senger og bårer ved flere lokasjoner som er særdeles viktig for god logistikk i sykehuset. Det foreslås å påbegynne utskifting av belysning/lamper, dører og senger/bårer tilsvarende 4,1 millioner kroner i 2023.

Øvrige heiser på alle lokasjonene er kritiske og trenger utskiftninger av vitale deler som f.eks wire. I tillegg er det behov for oppgradering av gruppe1- og gruppe2 rom, samt behov for å etablere RO-anlegg på Kongsvinger knyttet til sterilforsyningen. På mange lokasjoner er møblene i fellesarealene utslitt og gir et dårlig inntrykk. Selv om det er fokus på gjenbruk der det er mulig er det behov for å erstatte noe. Det er ikke funnet rom for å prioritere disse behovene neste år.

Oppsummert foreslås det å anvende 40 millioner kroner til rehabilitering av bygningsmassen, vedlikehold av tekniske anlegg og utskifting av utstyr i 2023.

Kat5	Investering/Prosjektnavn	Divisjon	Kat2	Just_beløp
☐ Fullfinansiering	☐ Heiser Kongsvinger	☐ KOS - bygg F	TG3	8 200
	☐ Ny rullegate	☐ NBH - vaskeri	TG3	3 000
	☐ Bytte av OP-panel + PLS (Del 2) - operasjonsstuene	☐ NBH - B fløyene	TG3	1 700
Fullfinansiering Totalt				12 900
☐ Inneklima/VVS mv.	☐ Utskifting ventilasjon	☐ KOS - bygg F	TG3	1 500
	☐ Rørfornying bunnledninger	☐ KOS - bygg F	TG3	5 000
	☐ VVS	☐ NBH - Nye Nord	TG3	2 000
	☐ Nytt tak	☐ KOS - bygg F	TG3	2 000
	☐ Oppgradering av Gr. 1 og Gr. 2 rom	☐ KOS - bygg F	TG3	0
	☐ Redundant trykkluft + trykksettingssentral	☐ KOS - bygg F	TG3	1 500
	☐ Nytt RO-anlegg Kongsvinger	☐ KOS - bygg F	Nytt	0
Inneklima/VVS mv. Totalt				12 000
☐ Bygningsdeler TG 3, samt slitt utstyr	☐ Automatisasjon Toppsystem SD-anlegg	☐ NBH - HO	TG3	7 000
	☐ Kontrollanlegg/styring for nødstrømsgeneratorer	☐ NBH - TS	TG3	4 000
	☐ Belysning/Lamper	☐ Alle lokasjoner	TG3	1 600
	☐ Dørmiljø - utskiftninger	☐ Alle lokasjoner	TG3	1 500
	☐ Senger og bærer	☐ Alle lokasjoner	Utskifting	1 000
	☐ Bytte av slidedeler på heisene på NBH (wirer m.m)	☐ NBH	TG3	0
	☐ Møblement	☐ Alle lokasjoner	Utskifting	0
Bygningsdeler TG 3, samt slitt utstyr Totalt				15 100
Totalsum				40 000

Begrenset investeringsevne innebærer at det er krevende å prioritere godt, fordi behovene er mange og omfattende. For 2023 er det først og fremst viktig å fullfinansiere allerede pågående prosjekter. Øvrige forslag til prioriteringer er i hovedsak begrenset til å omhandle oppstart av driftskritiske investeringer som krever ytterligere finansiering de kommende år.

Neste års investeringsnivå innebærer at foretaket må senke ambisjonsnivået for lukking av etterslep sammenlignet behovet beskrevet i vedlikeholdsplanen (TG3). Foretaket vil heller ikke kunne øke nivået til verdibevarende vedlikehold i tråd med føringene fra Helse Sør-Øst. Eiendomsforvaltningen har beregnet at vedlikeholdsetterslepet vil akkumuleres til ca. 171 millioner kroner ved utgangen av 2023. Risikoen for havarier kan medføre mindre forutsigbar drift med påfølgende behov for ekstratiltak i driften. Risikoen for havarier innebærer større press på foretakets pott til break-down.

7.4. Forslag til prioriteringer innen MTU

De fleste innmeldingene for 2023 fra klinikker og divisjoner er viktige for stabil drift, og er nødvendige utvidelser for å håndtere aktivitetsveksten. Det er innmeldt 190 investeringsbehov og av disse er 105 utskiftninger for 172 millioner kroner og 85 er nye behov/utvidelser for 131,7 millioner kroner. I tillegg til dette er det meldt behov for utstyr til forskning for 83 millioner kroner.

Flåteutskifting

Ahus har igangsatt flåteutskiftninger på en rekke utstyrsgupper. I forslaget til investeringsbudsjett foreslås det å anvende 12,6 mill. kroner for å fortsette de påbegynte utskiftingene.

Pasientovervåkningsutstyr (flåteutskifting)

De fleste av pasientovervåkingsmonitører på Ahus Nordbyhagen er fra 2008. Monitorene og sentralene skal være i bruk på forskjellige avdelinger hvor pasientene overvåkes kontinuerlig. Alle monitører skal kunne overvåke vitale parametere, og de må bl.a. kunne høstes til MetaVision under

alle faser av oppholdet. Etter pandemien ser fagmiljøet annerledes på overvåkningsbehovet (sammensetning av type monitorer) på Nordbyhagen. Dette medfører at Ahus må ha flere avanserte monitorer og utvidelser enn det som ble anskaffet i 2008. I tillegg er det planer om å innføre skanning av pasient-ID når pasienten tilknyttes monitoren for å sikre pasient-ID og overvåkningsdata. Estimert for utskiftning av overvåkningsmonitorprosjektet er ca. 40 millioner kroner. Prosjektet har 24,6 millioner kroner fra tidligere bevilgninger. Investeringsutvalget foreslår å avsette ytterligere 9 millioner kroner i 2023 for å gjennomføre utskiftninger. Eventuelle kapasitetsutvidelser/ekstra beredskap må spilles inn til 2024.

Monitorer med NEWS, oppstart av flåteutskiftning

Ahus har ca. 300 enkle pasientmonitorer som er plassert på sengeposter, poliklinikker og undersøkelsesrom. Disse har ikke mulighet til å sende måleverdier elektronisk. Personale registrerer verdiene manuelt i DIPS og klinisk personell ønsker derfor automatisk overføring av NEWS-score fra monitoren til Metavision i sanntid. Av hensyn til pågående regional anbudsprosess omtales det ikke estimert for investeringsbehovet her. Tildelt ramme for MTU i 2023 er ikke tilstrekkelig for det totale investeringsbehovet, men investeringsutvalget foreslår å avsette 1 million kroner til pilotering i 2023 hvorav 0,5 millioner knyttes til ortopedisk avdeling og 0,5 millioner kroner til integrasjon med Metavision (kurvesystem).

Defibrillatorer, flåteutskiftning

En del defibrillatorer er fra 2008-2010 og leverandørene av disse har varslet «end of life». Det er et sterk ønske om å ha samme type (samme brukergrensesnitt) pr. lokasjon på grunn av kritikalitet. Investeringsutvalget foreslår at samtlige defibrillatorer på NBH skiftes ut. De nyeste (1-4 år gamle) som er i drift på NBH i dag, omplasseres til Gardemoen, Kongsvinger og Ski.

EKG apparater, flåteutskiftning

Det er etablert trådløs overføring og digitallagring av EKG på Ahus. For å fullføre digitalisering av EKG er det behov for å skifte ut ca. 50 EKG apparater. Dette medfører bedre pasientsikkerhet og bedre diagnostikk. Investeringsutvalget foreslår å skifte ut 25 EKG-apparater i 2023.

Utskiftninger

Ultralydapparater

Det er behov for å skifte ut minimum 10 ultralydapparater pr år. Ahus har fremdeles 13 ultralydapparater fra 2008 i drift. Bildekvaliteten på disse apparatene er dårlig i forhold til dagens standard. Det er ikke rom for å skifte ut samtlige apparater fra 2008 neste år og Investeringsutvalget foreslår å skifte ut 3 apparater (2 apparater til KK og 1 apparat urologi), samt å anskaffe ytterligere 2 til utvidelse/nytt behov. Totalt foreslås å anskaffe 5 stk. ultralydapparater i 2023.

Røntgenutskiftninger

Det årlige behovet for reanskaffelser av røntgenutstyr er i størrelsesorden 55 millioner kroner. For neste år er det krevende å opprettholde dette nivået og investeringsutvalget foreslår å prioritere 1 stk. CT og 2 stk. mammografiapparater for screening. Dagens screeningapparater på Ahus har en svakhet som medfører at røntgenrør må skiftes mye hyppigere enn det som er forventet levetid på røntgenrør. Dette medfører nedetid på 4-5 dager pr. år pr. apparat og det medfører 300-400 kanselleringer og ombookinger av pasienter. CT (1) er fra 2012 og dette er en back-up CT for akuttsløyfe. Dagens CT 1 er en «low end CT» og den har ikke alle nødvendige minimumsfunksjonaliteter for å være en hel back-up CT. Det foreslås å anskaffe en CT som skal inneholde minimumsfunksjonalitet for å dekke det kliniske behovet, samt 2 stk. mammografiapparater for screening.

Ortopedisk klinikk har kun 1 røntgen G bue ved SOP. Dette apparatet benyttes daglig til både elektiv og ø-hjelps operasjoner. Apparatet har over lengre tid vært ustabil i daglig drift og er ofte til reparasjon med påfølgende ventetid på å få inn deler til reparasjonene. Røntgenapparatet benyttes spesielt til lårhalsbrudd og ryggkirurgi og god billedkvalitet øker pasientsikkerheten. Operasjoner der G-buen benyttes går raskere, og ventetid på operasjoner kan gå ned. Det anbefales anskaffet i 2023.

Kontrastinjektorer til angiolog_ er fra 2008 og 3 av disse har status som «End of Life». Anskaffelsesprosessen tar lang tid og det er nødvendig å starte anskaffelser tidlig i 2023. Det foreslås å anskaffe 3 stk.

Diagnostikk

Blodtomhetsapparatene er fra 2008 og har status «end of life». Det foreslås å skifte ut 4 stk i 2023.

Framføringsmaskiner til patologi avdeling er fra 2008 med status som «End of Life». Anskaffelsesprosessen på disse tar lang tid og det nødvendig å starte anskaffelser tidlig i 2023. Det foreslås å anskaffe 3 framføringsmaskiner.

Mediaclave er fra 2008 og er ustabil med stor fare for breakdown. Utstyret er kritisk for driften og benyttes til å dyrke og resistensbestemme bakterier og sopp. Egenproduksjon av medier gir fleksibilitet og beredskap, og laben produserer dessuten medier til dyrkning av spesielle mikrober, som enten ikke kan kjøpes eller som er dyre i innkjøp. Det foreslås å anskaffe utstyret i 2023.

Skanner for patologi-slides bør skiftes ut da 2 av 3 skannerne er kassert. Den ene skanneren som er i drift støtter ikke Windows 10. Det pågår digitalisering av patologi i HSØ og det er behov for nye skannere som kan sende bilder i «DICOM» format for lagring og framvisning. Totalt er det behov for 3 nye skannere. Det foreslås å avsette midler til IKT integrasjon i 2023. Det er tidligere bevilget midler for utskifting av 1 skanner som nå er utlyst for konkurranse og ventes anskaffet i løpet av 2022.

Skopier og rack

Endoskopirack til gynekologi, Kongsvinger og gastrokirurgi er fra 2009 og bildekvaliteten er dårlig. Det er behov for 4 nye rack, men for 2023 foreslås 1 ny rack til gastrokirurgisk avdeling og 1 nytt rack til Kvinneklikken (Kongsvinger). Det er behov for 4 nye laparoskop i 2024.

Anestesiapparater

Det er fortsatt 3 stk. anestesiapparater fra 2008 i drift på Nordbyhagen. Rammeavtalen for anestesiapparater i HSØ er gyldig tom 2023. Det er hensiktsmessig å ha samme type apparat i et pasientsikkerhetsperspektiv. Det anbefales å skifte ut disse 3 apparatene i 2023.

Ortopedisk utstyr

Det er behov for kontinuerlig utskifting av sag og drillsystemet for ortopedisk behandling. I 2022 utgår serviceavtaler på 21 drill/sager og disse kan ikke fornyes. Dette innebærer at eksisterende drill/sager fra 2012 ikke vil kunne repareres når de går i stykker, og reservedeler til reparasjon fra leverandør vil ikke være tilgjengelig. For å sikre at ortopedisk avdeling til enhver tid har nødvendig utstyr til ortopedisk ø-hjelp og elektiv kirurgi anbefales utstyret anskaffet i 2023.

Lamper/operasjonsbord

Operasjonslampene på NBH er fra 2008 og behovet for å skifte ut samtlige er beregnet til ca. 7 millioner kroner. Det foreslås å skifte ut lamper på 4 stuer på sentraloperasjon i 2023 hvor det foregår lange operasjonsprosedyrer. Resten av lampene bør prioriteres i 2024.

Kongsvinger har 2 stk. gamle operasjonsbord som det ikke er mulig å få tak i deler til lenger. Det foreslås å skifte ut 1 bord i 2023 og flytte et bord fra NBH til KOS i 2023. Utskifting av det andre bordet foreslås skjøvet til 2024.

Behandlingsrommene på ortopedisk poliklinikk er innredet som standard undersøkelsesrom med små, vegghengte lamper som gir dårlig lys og for kort "arm". Det er behov for undersøkelse som gir godt lys og som dekker "hele pasienten" dvs. at det er lang nok "arm" til at lyset kan nå rundt hele undersøkelsesbenken. Det foreslås å anskaffe undersøkelseslamper i 2023.

Annet MTU

Det er behov for analgesiapparater (lystgass apparater) til fødende. Åhus blir av mange gravide valgt som fødested fordi foretaket tilbyr lystgass som smertelindring. Dersom foretaket ikke kan tilby lystgass vil mange pasienter søke seg til andre sykehus. Det er en fordel om pasientene kan få mulighet til å velge lystgass foran epidural som er mer ressurskrevende for sykehuset og personalet. Epidural er heller ikke alltid tilgjengelig når den fødende har behov, fordi den må utføres av anestesilege og det er en tidkrevende og steril prosedyre. Det totale behovet er 7 apparater og det anbefales å prioritere 3 apparater i 2023.

Argon plasma koagulasjonsutstyr er kassert tidligere og ikke erstattet. Utstyret brukes til å brenne kar ved GI blødninger, samt etter fjerning av polypper. Utstyret foreslås anskaffet i 2023.

Neoprobe til gammadetektor benyttes av sentraloperasjon (SOP) og dagkirurgisk senter (DKS) på Nordbyhagen. Det er ikke lenger mulig å kjøpe probe til det ene apparatet på SOP og det er derfor behov for å skifte utstyret. Det foreslås å anskaffe 1 stk. i 2023.

Nukleærmedisin har spesial-PC (PC-skjermer til Hot-lab) som er innebygd i laben fra 2008 hvor det produseres/doseres radiopharma. Det er spesielle krav til PC-ene som skal benyttes inne i hot-lab og det foreslås å anskaffe PC-skjermer i 2023.

Skjermer/monitører på dagkirurgisk senter (DKS) foreslås skiftes ut. Disse er fra 2008 og bildekvaliteten og lysstyrken er for dårlig. Når det gjelder monitorene på sentraloperasjon (SOP) vil disse skiftes ut i 2022.

Dagens søvnregistreringsutstyr (PSG) har status «end of life», hvor et par opptakere allerede er kassert. Åhus er med på regional anskaffelse av EEG og PSG utstyr som pågår på regionalt nivå og det foreslås å gjøre avrop på avtalen i 2023.

Dagens uniter (behandlingskonsoller) til ØNH er fra 2008 hvor 1 allerede er skiftet ut i år. Det er behov for å skifte ut minimum 3 stk. av de gamle og supplere med 1 stk. til nytt undersøkelses-/behandlingsrom. Det foreslås å anskaffe 2 uniter i 2023 og resterende 2 uniter i 2024.

Kjølemaskin til intensiv, NBH benyttes til å kjøle ned intensivpasienter i forbindelse med enkelte typer behandlinger. Det er behov for stabilt og pålitelig utstyr på intensiv. Investeringsutvalget foreslår å skifte ut 2 maskiner i 2023.

Åhus har 8 stk. aferesemaskiner fra 2008 hvor det har begynt å oppstå hyppige feil. Planlagt utskifting er nødvendig for å sikre blodplasmatapping fra blodgivere. Det foreslås å skifte ut 4 stk. i 2023. Utskifting av resterende 4 maskiner foreslås prioritert i 2024.

Nye behov

Ultralydapparater

Ahus ha ca. 300 ultralydprober og det er behov for en ultralydprobe-tester som kan utføre presis årlig kontroll av prober som bidrar til å øke kvalitet på kontrollene. Det anbefales å anskaffe en tester i 2023.

Det foreslås å prioritere ultralydapparat for ekkokardiografi i pågående kliniske studier utgående fra Medisinsk divisjon (MD) og Barne- og ungdomsklinikken (BUK). Opprinnelig er det meldt inn behov for to stk. ultralydapparater, et apparat til hjerateavdelingen, MD og et apparat til BUK. Divisjonene ble oppfordret til å sende et forslag til sambruk med en kravspesifikasjon som vil dekke behovet både til MD og BUK. Divisjonen og klinikken har utarbeidet en omforent kravspesifikasjon og meldt dette inn som et felles behov. Dette reduserer investeringsbehovet og muliggjør at begge divisjoner kan få nødvendig utstyr for å kunne øke forskningsaktiviteten og antall kliniske studier. Prioriteringen sees i sammenheng med fokus på opprettelse av NorTrials senter med ansvar for hjerteforskning. Det skal nå gjennomføres 10-årsoppfølging av alle deltakerne i studien Akershus hjerteundersøkelse 1950. Denne studien har samarbeidspartner i flere avdelinger i medisin og andre divisjoner. I tillegg har hjertemiljøet fått større tildelinger av midler via NFR Fellesløftet og etablering av K.G Jebsen senter ved Campus Ahus, UiO. Dette er et viktig tverrfaglig løft for forskning og kliniske studier på Ahus. Prioriteringen er også en strategisk satsning for å øke antall kliniske studier tilpasset barn og ungdom. Dette er et tiltak for å understøtte etablering av forskningspost til barn, slik at Ahus kan tilby både barn og voksne deltakelse i kliniske studier. Det anbefales at det prioriteres 1,8 millioner kroner til sambruk av et nytt ultralydapparat til forskning for 2023.

Det foreslås å anskaffe et nytt ekkokardiologiapparat til Kongsvinger for å understøtte økt aktivitet og redusere ventelister.

Totalt foreslås å anskaffe 2 stk. nye ultralydapparater og 1 ultralydprobe-tester i 2023.

Skopier og rack

Det er behov for et nytt bronkoskopiutstyr i forbindelse med utredning av lungekreft. Det er ca. 320 som får diagnostisert lungekreft årlig og utstyret kan erstatte noen av de CT- veiledede biopsiene som utføres i dag. I tillegg kan utstyret benyttes til å utrede andre diagnosegrupper som ILD (interstitielle lungesykdommer). Det anbefales anskaffet i 2023.

Nytt kolposcop er nødvendig for gynekologiske undersøkelser ved poliklinikkene på Gardemoen og Kongsvinger. Utstyret anbefales anskaffet i 2023.

Barnestuen på Kongsvinger mangler overvåkningsskop som skal benyttes til å overvåke syke nyfødte. Det anbefales prioritert i 2023.

Foretaket har behov for videolaryngoskop for virksomheten på Ski. Utstyret benyttes for å legge pasienter i narkose/undersøke luftvei og foreslås anskaffet i 2023.

Lamper/operasjonsbord

Undersøkelseslamper over fødesenger gir for dårlig lys og det foreslås anskaffet nye lamper slik at alle stuene får takhengte lamper med godt lys.

Annet MTU

BMC-apparater brukes til vurdering av væskestatus hos dialysepasienter, optimalisere tiltak og øke behandlingskvaliteten, hvor væskestatus er viktig for pasienter med nyresvikt. Nytt apparat foreslås prioritert i 2023 og vil deles mellom poliklinikk og sengeavdeling.

Anestesiavdelingen har 1 blod/væskevarmer og det er behov for ytterligere 1 væskevarmer spesielt ved behov for massetransfusjon. Det foreslås anskaffet i 2023.

Det har vært et økende behov for analysering av blodgass på grunn av flere kritisk syke pasienter på hjerteovervåkning og PCI på NBH. Det vurderes som nødvendig med eget apparat grunnet økende behov med flere kritisk syke pasienter, og grunnet plan om PCI-behandling på STEMI i forbindelse med døgndrift av invasiv kardiologi. De dagene det er høyrekateterisering inne på PCI-lab er det også et stort behov for å ha blodgassmaskin. Det foreslås å anskaffe et nytt blodgassapparat i 2023.

Mobiliseringstoler til intensiv Kongsvinger og medisinsk overvåkning på NBH brukes til tidlig mobilisering og intensiv rehabilitering av kritisk syke pasienter. Utstyret bidrar til å redusere de negative effektene av immobilitet og sengeleie, og det foreslås å anskaffe 2 nye stoler i 2023.

Det er økt behov for hørselsmåling hos spedbarn etter innføring av screening av nyfødte. Det er behov for 2 nye apparater, dels for samtidig bruk og dels for backup ved funksjonssvikt. Investeringsutvalget foreslår at det prioriteres 1 apparat på Nordbyhagen og 1 på Kongsvinger.

Oppsummert foreslås det å prioritere anskaffelse av MTU til 66,1 millioner kroner slik det fremkommer i tabellen under.

Kat4	Omr1	Aksjeeiere	Just_beløp
Flåteutskifting	Overvåkning	MTU	10 000
	Annet MTU	MTU	3 100
Flåteutskifting Totalt			13 100
Utskifting	Røntgen	MTU	22 250
	Ultralyd	MTU	3 900
	Diagnostikk	MTU	3 475
	Skopier og rack	MTU	2 600
	Anestesiapparater	MTU	1 600
	Ortopedisk utstyr	MTU	500
	Lamper/opr.bord	MTU	1 900
	Annet MTU	MTU	7 200
Utskifting Totalt			43 425
Nytt behov	Ultralyd	MTU	2 200
		FID	1 600
	Diagnostikk	MTU	2 500
	Skopier og rack	MTU	1 210
	Lamper/opr.bord	MTU	160
	Annet MTU	MTU	1 910
Nytt behov Totalt			9 580
Totalsum			66 105

7.5. Forslag til prioriteringer innen Forskning

Investeringsbehov som er meldt inn til Forsknings- og Innovasjonsdivisjonen (FID) for 2023 er beregnet til 84 millioner kroner, hvorav programvare til AI, CT og MR utgjør i størrelsesorden 14-23 millioner kroner.

Det er betydelig behov for økt kapasitet innen bildediagnostikk med MR i kliniske studier, fordi dette er en flaskehals for igangsettelse av nye studier. Foretaket har som mål at kliniske studier skal øke med 15 % hvert år i tråd med føringer fra HSØ. Kliniske studier er avhengig av tilrettelegging av nødvendig infrastruktur slik som analyseinstrumenter, medisinsk teknisk utstyr, lokaler og rom for å gjennomføre visitter og prøvetakning, samt også biobankfasiliteter.

Prioriteringene innen forskning er i tråd med utviklingsplanen og økonomisk langtidsplan for Ahus, etablert forskningsinfrastruktur og viktige satsninger tildelt Ahus og Campus Ahus UiO.

Det foreslås å prioritere følgende behov i 2023:

Ombygning av areal i parkeringshuset til biobankfrysere

Forskningen på Ahus har økt betydelig de siste 5-10 årene, og biobank kapasiteten har ikke vært økt i takt med dette. Derfor står Ahus ovenfor en stor utfordring nå, med at det ikke er mulig å kjøpe nye frysere fordi det mangler egnet areal. For 2023 er det kun søkt om prosjektering og ombygning av areal til biobank, ikke til ultrafrysere eller temperaturovervåkning. Dette er tenkt som et trinn 2, som en del av arbeidet i delplan for forskning, innsatsområde 5 «Forbedre oversikt og bruk av biomateriale» som også inkluderer infrastruktur. Det skal nedsettes en arbeidsgruppe i 2023, som skal jobbe med dette. Divisjonene/klinikkene blir invitert til å foreslå deltakere til arbeidsgruppen. Gruppens innspill blir viktig inn mot investeringsbehov som meldes for 2024 (eksempelvis elektronisk overvåkning og frysere). Det er igangsatt et samarbeid med avdeling for Eiendomsforvaltning- og utvikling areal, om et lokale i parkeringshuset. Det vil bety en rimelig nærhet til forskningsmiljøene og sikre kapasitet for oppbevaring av forskningsprøver i noen år fremover. Det anbefales at det prioriteres 1,4 millioner kroner til ombygning av arealer tilpasset biobankfasiliteter for 2023. Beløpet er innarbeidet i forslaget til prioriteringer innen eiendomsutvikling.

Ultralydapparat for ekkokardiografi i pågående kliniske studier utgående fra Medisinsk divisjon (MD) og Barne- og ungdomsklinikken (BUK)

Opprinnelig er det meldt inn behov for to stk. ultralydapparater, et apparat til hjerteavdelingen, MD og et apparat til BUK. Divisjonene ble oppfordret til å sende et forslag til sambruk med en kravspesifikasjon som vil dekke behovet både til MD og BUK. Divisjonen og klinikken har utarbeidet en omforent kravspesifikasjon og meldt dette inn som et felles behov. Dette reduserer investeringsbehovet og muliggjør at begge divisjoner kan få nødvendig utstyr for å kunne øke forskningsaktiviteten og antall kliniske studier. Prioriteringen sees i sammenheng med fokus på opprettelse av NorTrials senter med ansvar for hjerteforskning. Det skal nå gjennomføres 10-årsoppfølging av alle deltakerne i studien Akershus hjerteundersøkelse 1950. Denne studien har samarbeidspartner i flere avdelinger i medisin og andre divisjoner. I tillegg har hjertemiljøet fått større tildelinger av midler via NFR Fellesløftet og etablering av K.G Jebsen senter ved Campus Ahus, UiO. Dette er et viktig tverrfaglig løft for forskning og kliniske studier på Ahus. Prioriteringen er også en strategisk satsning for å øke antall kliniske studier tilpasset barn og ungdom. Dette er et tiltak for å understøtte etablering av forskningspost til barn, slik at Ahus kan tilby både barn og voksne deltakelse i kliniske studier. Det anbefales at det prioriteres 1,8 millioner kroner til sambruk av et nytt ultralydapparat til forskning for 2023. Beløpet er innarbeidet i forslaget til prioriteringer innen MTU.

Avslutningsvis kan det nevnes at EpiGen er blitt tildelt 6,3 millioner kroner i 2022 fra ekstraordinært overskudd i 2021 og dette er tatt med i helhetsvurderingen av prioriteringer innen forskning.

7.6. Forslag til prioriteringer innen IKT

Det er spilt inn behov for IKT investeringer på ca. 120 millioner kroner for 2023. Innmeldingene kommer fra de fleste divisjoner, og er fordelt mellom nye behov og vedlikeholdsbehov. En del behov kommer i forbindelse med innføring av regionale prosjekter, behov for oppgraderinger for å sikre stabil drift og nye krav, men det er en trend at det spilles inn flere nye behov knyttet til endring av arbeidsprosesser. Mange behov er knyttet til digital samhandling for klinisk og administrativt personell (møterom med mulighet for å vise diagnostikk i tillegg til bilde og lyd), flere pc/skjermer/ipad (behov for å være mer mobile) og integrasjoner mellom systemer og medisinsk teknisk utstyr, for slippe manuelle arbeidsoppgaver, dobbeltregistreringer og bedre pasientsikkerhet.

Det foreslås å prioritere innmeldte behov for integrasjoner, regionale prosjekter, oppgraderinger, lokale prosjekter og nye behov innenfor en investeringsramme på 12 millioner kroner.

Integrasjoner

Overføring av NEWS til Metavision

Overføring av NEWS til Metavision vil bidra til bedre pasientsikkerhet ved automatisk overføring av pasientdata (unngå manuell innskriving) og mer effektiv arbeidsflyt ved å unngå manuelle dobbeltregistreringer. Det foreslås å avsette 0,5 millioner kroner til formålet. Det er også behov for å etablere integrasjon av lungefunksjonsmålinger til DIPS, men det er ikke funnet rom for å prioritere dette i 2023.

Regionale prosjekter

Lukket legemiddelsøyfe

Ahus er pilotsykehus for HSØ, og legger grunnlaget for øvrige HF når foretaket nå starter opp første del av innføringen. Erfaringene vil danne grunnlag for det videre regionale prosjektet og målet er «riktig legemiddel, i riktig mengde, til riktig tid, til riktig pasient».

Fullføre wifi-utrulling og oppgradering av datarom

For å tilfredsstille krav til infrastruktur, og legge til rette for fremtidens arbeidsprosesser må mange datarom oppgraderes i henhold til nye standarder, og Wifi må rulles ut for kunne nyttiggjøre teknologiske muligheter.

Utskifting av internettkabler i Jerikoveien

Jerikoveien er en eldre bygning som ikke har nødvendig IKT-infrastruktur, og må utbedres for å tilfredsstille dagens krav.

Oppgraderinger

Overfallsalarm Åsenveien

Alarmene har aldrende teknologi og må byttes for å ikke utgjøre en risiko for driften og de ansatte

Ahus Ledelsesinformasjonssystem (LIS) modernisering

Dette gjelder oppgradering for å gjøre LIS-løsningen mer robust og sikre «oppetid» slik at ikke alle løsninger knyttet til server går ned samtidig.

Guard tool- system for vektere

Systemet må oppgraderes for å kunne fungere på Windows 10 og Ahus er pålagt å ha et slikt system.

Lokale prosjekter

Elektroniske pasientsikkerhetstavler

Resultater etter pilotprosjekt på blant annet Ortopedisk klinikk fører til enighet om utrulling til andre avdelinger. Gir ansatte god informasjon om status på pasienter i egen avdeling og dermed bedre oppfølging.

Sporingsteknologi

HSØ har ved valg av en standard lagt til rette for at sporingsteknologi kan tas i bruk. I første fase av vårt lokale prosjekt legges det opp til nødvendige grunninvesteringer på deler av bygget (antenner og programvare), slik at eksempelvis rullestoler, medisinsk teknisk utstyr o.l. kan spores. Dette gir store gevinster i form av spart tid på å lete etter utstyr og reduksjon av svinn. På sikt vil det suppleres med sporing av implantater og sterilutstyr.

Nye behov og muligheter

3D Quorum Smart Slices Hologic (mammografi)

Dette gjelder en AI-modul (kunstig intelligens) til brystdiagnostikk som vil bidra til at det store volumet bilder raskere kan overføres til lagring, og at bildene fremstilles for legen slik at tiden det tar å granske bildene reduseres.

MR programvare

Dette er en dedikert hjerte-MR programvare som benytter AI teknologi. Denne vil bidra til raskere bearbeiding av store volum av bilder som gir mer effektiv bruk av tid for radiologene.

Sakshåndteringssystem

Mange avdelinger og enheter behandler store mengder saker (administrative) som i dag samles og følges opp via mail og lagring av saksopplysninger på tilgangsstyrte filområder. Systemet vil for mange avdelinger erstatte fellesmailen som verktøy for håndtering av saker og vil føre til bedre oversikt over egen saksportefølje og status på denne.

Tabellen under oppsummerer forslag til prioritering av IKT-prosjekter for 2023.

Kat5	Investering/Prosjektnavn	Just_beløp
☒ Integrasjoner	Integrering DIPS lungefunksjonsmålinger	0
	Overføring av NEWS til Metavision	500
Integrasjoner Totalt		500
☒ Regionale prosjekter	Fullføre wifi og oppgradering datarom	2 350
	Lukket Legmiddel Sløyfe (LLS) - oppstart	1 500
	Utskifting av internettkabler i Jerikoveien	900
Regionale prosjekter Totalt		4 750
☒ Oppgraderinger	AHUS LIS modernisering	900
	DV-POA (Personlig overfallsalarm)	0
	Overfallsalarm, Åsenveien, Ski	1 800
	S&S- Guard Tool	150
Oppgraderinger Totalt		2 850
☒ Lokale prosjekter	Prosjekt elektroniske risikotavler	1 000
	Sporingsteknologi trinn 1	1 000
	DHO digital hjemmeoppfølging	0
Lokale prosjekter Totalt		2 000
☒ Nye behov og muligheter	3D Quorum Smart Slices Hologic (mammografi)	250
	MR Cvi42 programvare (og LD ROS)	950
	Sakshåndteringssystem	700
Nye behov og muligheter Totalt		1 900
Totalsum		12 000

7.7. Generell pott til Break-down

I 2023 foreslås det å avsette 53,4 millioner kroner til å dekke løpende havarier. Utvalget har drøftet størrelsen på generell pott til break-down med bakgrunn i tidligere års erfaring og erkjenner at pottens størrelse innebærer risiko for overskridelser. Investeringsutvalget anbefaler derfor at potten vurderes styrket ved bedre driftsresultater i 2022.

7.8. Oppsummering av foreslåtte prioriteringer

Oppsummert foreslår Investeringsutvalget å benytte investeringsrammen på 368,1 millioner kroner slik det fremkommer i tabellene under.

Tabell 1: Prioriterte prosjekter 2023 sortert etter utskiftinger/oppgraderinger og nye behov

Kat4	Omr2	Omr1	Just_beløp
☐ Eiendomsutvikling	☐ Eiend.utv.	Regionale prosjekter (PHN/KSB)	152 920
		Arealplan	40 105
		Nye el-uttak	1 500
		Arealer biobank	1 400
		Brystdiagnostikk	600
	Eiend.utv. Totalt		196 525
Eiendomsutvikling Totalt			196 525
☐ Vedlikehold av bygg/anlegg	☐ Bygg/anlegg/inventar	Bygg/anlegg	32 000
		Serverpark mv.	7 000
		Senger og bærer	1 000
	Bygg/anlegg/inventar Totalt		40 000
Vedlikehold av bygg/anlegg Totalt			40 000
☐ Flåteutskifting	☐ MTU		13 100
Flåteutskifting Totalt			13 100
☐ Utskifting	☐ MTU		43 425
	☐ BD		53 429
Utskifting Totalt			96 854
☐ Nytt behov	☐ MTU		9 580
	☐ IKT		5 900
Nytt behov Totalt			15 480
☐ Oppgraderinger	☐ IKT		6 100
Oppgraderinger Totalt			6 100
Totalsum			368 059

Tabell 2: Prioriterte prosjekter 2023 sortert etter hovedkategorier

Omr2	Aksjeeiere	Just_beløp
☐ Eiend.utv.	Eiend.utv.	195 125
	FID	1 400
Eiend.utv. Totalt		196 525
☐ Bygg/anlegg/inventar	Bygg/anlegg/inventar	33 000
	IKT	7 000
Bygg/anlegg/inventar Totalt		40 000
☐ MTU	MTU	64 505
	FID	1 600
MTU Totalt		66 105
☐ IKT	IKT	12 000
IKT Totalt		12 000
☐ BD	BD	53 429
BD Totalt		53 429
Totalsum		368 059